

§ 293

Euroopan komission päätöksen mukainen valtiontuen takaisinperintä

HEL 2019-007864 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti Euroopan komission päätöksen C(2019) 3152 velvoittamana ja eräiden valtion tukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta annetun lain nojalla periä takaisin kaupungin myöntämän tuen (SA.33846) yhteismäärältään 54 231 850 euroa sekä takaisinperittävistä tukimääristä perittävän koron ensisijaisesti Helsingin kaupungin Linja-autotoiminta Oy:ltä ja toissijaisesti Helsingin Bussiliikenne Oy:ltä.

Takaisinperittävistä tukimääristä peritään korkoa niiden tosiasialliseen takaisin maksamiseen saakka. Korko lasketaan siitä päivästä alkaen, jona tuet saatettiin tuensaajien käyttöön. Korolle on laskettava korkoa asetuksen (EY) N:o 794/2004 V luvun ja asetuksen (EY) N:o 794/2004 muuttamisesta annetun asetuksen (EY) N:o 271/2008 mukaisesti.

Tuki ja tukimääristä perittävä korko peritään takaisin ensisijaisesti Helsingin kaupungin Linja-autotoiminta Oy:ltä. Siltä osin kuin tukea ja tukimääristä perittävää korkoa ei saada perittyä Helsingin kaupungin Linja-autotoiminta Oy:ltä, ne peritään takaisin Helsingin Bussiliikenne Oy:ltä.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Jenni Rope, kaupunginlakimies, puhelin: 310 36195
jenni.rope(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Euroopan komission päätös 28.6.2019 C(2019) 3152 valtiontuesta SA.33846 – (2015/C) (ex 2014/NN) (ex 2011/CP), jonka Suomi on toteuttanut Helsingin Bussiliikenne Oy:lle
- 2 Liite Euroopan komission päätökseen 28.6.2019 C(2019) 3152 valtiontuesta SA.33846 – (2015/C) (ex 2014/NN) (ex 2011/CP), jonka Suomi on toteuttanut Helsingin Bussiliikenne Oy:lle
- 3 Laskelma takaisinperintäkorosta
- 4 Helsingin kaupungin Linja-autotoiminta Oy:n lausunto 16.8.2019
- 5 Helsingin Bussiliikenne Oy:n lausunto 7.8.2019
- 6 Salassa pidettävä (JulKL 24 § 1 mom 20 k.)

Muutoksenhaku

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

11.05.2020

Asia/13

Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksianto

Otteet

Ote

Helsingin kaupungin Linja-
autotoiminta Oy

Helsingin Bussiliikenne Oy

Otteen liitteet

Esitysteksti

Hallintovalitus, todisteellinen tiedok-
sianto

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Esitysteksti

Hallintovalitus, todisteellinen tiedok-
sianto

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Euroopan komission päätös valtioneuvoston SA.33846 takaisinperinnästä

Euroopan komissio on antanut 28.6.2019 päätöksen C(2019) 3152 val-
tioneuvoston SA.33846 – (2015/C) (ex 2014/NN) (ex 2011/CP), jonka
Suomi on toteuttanut Helsingin Bussiliikenne Oy:lle. Päätöksen 1 ar-
tiklan mukaan valtioneuvosto, jonka määrä on 54 231 850 euroa, ja jonka
Suomi on myöntänyt Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen
(SEUT) 108 artiklan 3 kohdan vastaisesti Helsingin Bussiliikenne Oy:n
hyväksi komission päätöksessä yksilöityjen tukitoimenpiteiden 1, 2, 3 ja
4 mukaisesti, ei sovellettu sisämarkkinoille.

Päätöksen 2 artiklan mukaisesti Suomen on perittävä 1 artiklassa tar-
koitettu tuki takaisin tuensaajalta. Koska nykyisen Helsingin kaupungin
Linja-autotoiminta Oy:n ja nykyisen Helsingin Bussiliikenne Oy:n välillä
on komission mukaan taloudellinen jatkuvuus, velvollisuus maksaa tuki
takaisin on laajennettu koskemaan nykyistä Helsingin Bussiliikenne
Oy:tä.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Takaisinperittävästä tukimäärästä on perittävä korkoa niiden tosiasialliseen takaisin maksamiseen saakka. Korko lasketaan siitä päivästä alkaen, jona tuet saatettiin tuensaajien käyttöön. Korolle on laskettava korkoa asetuksen (EY) N:o 794/2004 V luvun ja asetuksen (EY) N:o 794/2004 muuttamisesta annetun asetuksen (EY) N:o 271/2008 mukaisesti.

Takaisinperintäkoron määrä on komission päätöksen 3 artiklan mukaiseen täytäntöönpanon neljän kuukauden määräaikaan 16.7.2020 saakka laskettuna yhteensä 7 456 514,56 euroa. Takaisinperittävä tuki 16.7.2020 asti laskettuine korkoineen on näin ollen yhteensä 61 688 364,56 euroa. Takaisinperittävästä tukimäärästä peritään kuitenkin korkoa niiden tosiasialliseen takaisin maksamiseen saakka.

Euroopan komission päätöksen kansallinen täytäntöönpano

Komission päätös koskee SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen tuen takaisinperimistä. Päätöksen kansalliseen täytäntöönpanoon sovelletaan eräiden valtion tukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta annettua lakia. Sen 1 §:n mukaan komission päätös tuen takaisinperimisestä on pantava Suomessa viipymättä täytäntöön. Täytäntöönpanon on velvollinen suorittamaan se viranomainen, joka on myöntänyt kyseisen tuen. Helsingin kaupunki on komission päätöksen mukaisen tuen myöntänyt viranomainen.

Komission takaisinperintäpäätös pannaan täytäntöön takaisinperinnästä vastuussa olevan viranomaisen päätöksellä. Päätöksessä on yksilöitävä tuen takaisinmaksuun velvolliset yritykset, takaisinperittävä määrä ja sille maksettava korko sekä muut tarpeelliset seikat siten kuin komission päätöksessä määrätään.

Takaisinperinnän täytäntöönpanoa koskeva kansallisen viranomaisen päätös voidaan panna täytäntöön verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa säädetyssä järjestyksessä. Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa säädetään. Päätös on pantava täytäntöön muutoksenhausta huolimatta.

Takaisinperinnän kohteena olevat toimenpiteet

Takaisinperinnän kohteena ovat komission päätöksen luvuissa 3.1. – 3.4. yksilöidyt toimenpiteet 1, 2, 3 ja 4.

Toimenpide 1 – vuoden 2002 kalustolaina

Kyseessä on Helsingin kaupungin 6.5.2002 HKL-Bussiliikenteelle myöntämä 14,5 miljoonan euron kalustolaina bussikaluston hankinnan rahoittamiseksi.

Takaisinperittävän tuen määrä on seuraavien summa:

1) erääntyneen koron, joka lasketaan lisäämällä markkinaehtoiseen korkoon eli 12 kuukauden Euribor-korkoon 400 peruspistettä (24 päivän toukokuuta 2002 ja 23 päivän toukokuuta 2012 välisenä aikana) ja 1 000 peruspistettä (24 päivän toukokuuta 2012 ja 13 päivän tammikuuta 2016 välisenä aikana), ja maksetun koron, joka lasketaan lisäämällä tosiasialliseen korkoon eli 12 kuukauden Euribor-korkoon 5 peruspisteen marginaali, välinen erotus; ja

2) lainan jäljellä oleva 10,7 miljoonan euron pääoma, jota ei ole maksettu takaisin.

Takaisinperittävän tuen määrä on komission päätöksen liitteenä olevan laskelman mukaisesti siten 20 190 595 euroa.

Valtiontuen myöntämispäivä on kohdan 1 osalta päivä, jona korko erääntyi, eli kunkin vuoden 31 päivä joulukuuta vuosina 2002–2015 ja 13 päivä tammikuuta 2016 (viimeinen lainapäivä) ja kohdan 2 osalta päivä, jona lainan perimisestä luovuttiin, eli 13 päivä tammikuuta 2016.

Takaisinperittävästä tukimäärästä perittävä korko on tämän esityksen liitteenä 3 olevan laskelman mukaisesti komission päätöksen 3 artiklan mukaiseen täytäntöönpanon neljän kuukauden määräaikaan saakka laskettuna yhteensä 2 504 257,21 euroa.

Toimenpiteen 1 osalta takaisinperittävä tukimäärä korkoineen on näin ollen 16.7.2020 asti laskettuine korkoineen yhteensä 22 694 852,21 euroa. Takaisinperittävästä tukimäärästä peritään kuitenkin korkoa sen tosiasialliseen takaisin maksamiseen saakka.

Toimenpide 2 – vuoden 2005 pääomalaina

Kyseessä on Helsingin Bussiliikenne Oy:n perustamisen yhteydessä 1.1.2005 sen vastuulle ottama Helsingin kaupungin vuonna 1994 HKL-Bussiliikenteelle myöntämä 16,3 miljoonan euron ”perustamislaina” ja Helsingin kaupungin HKL-Bussiliikenteeseen tekemästä alkupääomasijoituksesta peräisin ollut Suomen Turistiauto Oy:n velka, josta oli 31.12.2004 jäljellä 3,6 miljoonaa euroa. Helsingin kaupunki muutti velat 15 893 700,37 euron pääomalainaksi (31.12.2004 jäljellä ollut 12 255 223,50 euron ”perustamislaina” ja 18.4.2006 Suomen Turistiauto

Oy:n 3 638 476,87 euron velka). Kaupunki muutti pääomalainan 11.12.2015 Helsingin Bussiliikenne Oy:n omaksi pääomaksi.

Takaisinperittävän tuen määrä on seuraavien erotus:

1) erääntynyt korko, joka lasketaan markkinaehtoisien koron perusteella eli a) 1 päivän tammikuuta 2005 ja 11 päivän joulukuuta 2015 välisenä aikana ”perustamislainasta” perittävän 8,08 prosentin koron ja b) 18 päivän huhtikuuta 2006 ja 11 päivän joulukuuta 2015 välisenä aikana Suomen Turistiauto Oy:n veloista perittävän 7,70 prosentin koron perusteella; ja

2) tosiasiallisesti maksettu korko eli 0.

Takaisinperittävän tuen määrä on komission päätöksen liitteenä olevan laskelman mukaisesti siten 20 241 255 euroa.

Valtiontuen myöntämispäivä on päivä, jona korko olisi erääntynyt, jos laina olisi myönnetty markkinaehtojen mukaisesti eli kunkin vuoden 31 päivä joulukuuta vuosina 2005–2014 ja 11 päivä joulukuuta 2015 (päivä, jona vuoden 2005 pääomalainaa muunnettiin Helsingin Bussiliikenne Oy:n omaksi pääomaksi).

Takaisinperittävästä tukimäärästä perittävä korko on tämän esityksen liitteenä 3 olevan laskelman mukaisesti komission päätöksen 3 artiklan mukaiseen täytäntöönpanon neljän kuukauden määräaikaan saakka laskettuna yhteensä 3 172 698,58 euroa.

Toimenpiteen 2 osalta takaisinperittävä tukimäärä korkoineen on näin ollen 16.7.2020 asti laskettuine korkoineen yhteensä 23 413 953,58 euroa. Takaisinperittävästä tukimäärästä peritään kuitenkin korkoa sen tosiasialliseen takaisin maksamiseen saakka.

Toimenpide 3 – vuoden 2011 pääomalainaa

Kyseessä on Helsingin kaupungin 31.1.2011 Helsingin Bussiliikenne Oy:lle myöntämä 5,8 miljoonan euron pääomalainaa. Pääomalainaa ei maksettu takaisin, ja kaupunki muutti sen 11.12.2015 Helsingin Bussiliikenne Oy:n omaksi pääomaksi.

Takaisinperittävän tuen määrä on koko lainamäärä eli 5 800 000 euroa.

Valtiontuen myöntämispäivä on lainan myöntämispäivä eli 31 päivä tammikuuta 2011.

Takaisinperittävästä tukimäärästä perittävä korko on tämän esityksen liitteenä 3 olevan laskelman mukaisesti komission päätöksen 3 artiklan

mukaiseen täytäntöönpanon neljän kuukauden määräaikaan saakka laskettuna yhteensä 870 791,20 euroa.

Toimenpiteen 3 osalta takaisinperittävä tukimäärä korkoineen on näin ollen 16.7.2020 asti laskettuine korkoineen yhteensä 6 670 791,20 euroa. Takaisinperittävästä tukimäärästä peritään kuitenkin korkoa sen tosiasialliseen takaisin maksamiseen saakka.

Toimenpide 4 – vuoden 2012 pääomalaina

Kyseessä on Helsingin kaupungin 23.5.2012 Helsingin Bussiliikenne Oy:lle myöntämä 8 miljoonan euron pääomalaina. Pääomalainaa ei maksettu takaisin, ja kaupunki muutti sen 11.12.2015 Helsingin Bussiliikenne Oy:n omaksi pääomaksi.

Takaisinperittävän tuen määrä on koko lainamäärä eli 8 000 000 euroa.

Valtiontuen myöntämispäivä on lainan myöntämispäivä eli 23 päivä toukokuuta 2012.

Takaisinperittävästä tukimäärästä perittävä korko on tämän esityksen liitteenä 3 olevan laskelman mukaisesti komission päätöksen 3 artiklan mukaiseen täytäntöönpanon neljän kuukauden määräaikaan saakka laskettuna yhteensä 908 767,57 euroa.

Toimenpiteen 4 osalta takaisinperittävä tukimäärä korkoineen on näin ollen 16.7.2020 asti laskettuine korkoineen yhteensä 8 908 767,57 euroa. Takaisinperittävästä tukimäärästä peritään kuitenkin korkoa sen tosiasialliseen takaisin maksamiseen saakka.

Asianosaisten kuuleminen

Helsingin kaupungin Linja-autotoiminta Oy:lle ja Helsingin Bussiliikenne Oy:lle on hallintolain 34 §:n mukaisesti varattu tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta. Lausunnot ovat tämän esityksen liitteinä 4 ja 5.

Kaupungin muutoksenhaku komission päätökseen

Kaupunki on valtioneuvoston viranomaisena nostanut 6.9.2019 kanteen Euroopan unionin yleisessä tuomioistuimessa komission päätöksen kumoamiseksi. Kaupunki katsoo, että riidanalaisessa päätöksessä tarkastellut toimenpiteet on myönnetty markkinaehtoisesti, eikä niihin ole millään osin sisältynyt SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea. Kaupunki kiistää myös komission tulkinnan taloudellisesta jatkuvuudesta ja takaisinperintävelvollisuuden laajentamisen koskemaan Helsingin Bussiliikenne Oy:tä. Kaupunki katsoo lisäksi, että riidanalainen päätös on unionin oikeuden yleisten periaatteiden, erityisesti luot-

tamuksensuojan ja suhteellisuusperiaatteen vastainen, ja rikkoo Helsingin Bussiliikenne Oy:n puolustautumisoikeuksia.

Kaupunki haki kanteen nostamisen yhteydessä komission päätöksen täytäntöönpanon lykkäämistä siihen saakka, kunnes kaupungin kanne pääasiassa on lopullisesti ratkaistu. Euroopan unionin yleinen tuomioistuin määräsi 19.9.2019 komission päätöksen täytäntöönpanoa lykättäväksi siltä osin kuin siinä asetetaan velvollisuus periä valtiontuen määrä välittömästi takaisin tuensaajalta sen määräyksen antamiseen saakka, jolla välitoimia koskeva menettely päätetään. Tuomioistuin päätti välitoimia koskevan menettelyn 13.3.2020 hylkäämällä kaupungin välitoimihakemuksen ja peruuttamalla 19.9.2019 annetun väliaikaista oikeussuojaa koskevan määräyksen.

Pääasia on edelleen vireillä Euroopan unionin yleisessä tuomioistuimessa.

Toimivalta

Helsingin kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 3 momentin mukaan kaupunginhallituksen tehtävänä on päättää asioista, joita ei ole säädetty tai määrätty muulle kaupungin toimielimelle, viranhaltijalle tai luottamushenkilölle.

Valtiontuen takaisinperinnästä päättämistä ei ole säädetty tai määrätty muulle kaupungin toimielimelle, viranhaltijalle tai luottamushenkilölle.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Jenni Rope, kaupunginlakimies, puhelin: 310 36195
jenni.rope(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Euroopan komission päätös 28.6.2019 C(2019) 3152 valtiontuesta SA.33846 – (2015/C) (ex 2014/NN) (ex 2011/CP), jonka Suomi on toteuttanut Helsingin Bussiliikenne Oy:lle
- 2 Liite Euroopan komission päätökseen 28.6.2019 C(2019) 3152 valtiontuesta SA.33846 – (2015/C) (ex 2014/NN) (ex 2011/CP), jonka Suomi on toteuttanut Helsingin Bussiliikenne Oy:lle
- 3 Laskelma takaisinperintäkorosta
- 4 Helsingin kaupungin Linja-autotoiminta Oy:n lausunto 16.8.2019
- 5 Helsingin Bussiliikenne Oy:n lausunto 7.8.2019
- 6 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 20 k.)

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksianto

11.05.2020

Asia/13

Otteet

Ote

Helsingin kaupungin Linja-
autotoiminta Oy

Helsingin Bussiliikenne Oy

Otteen liitteet

Esitysteksti

Hallintovalitus, todisteellinen tiedok-
sianto

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Esitysteksti

Hallintovalitus, todisteellinen tiedok-
sianto

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 04.05.2020 § 275

HEL 2019-007864 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

04.05.2020 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Anna
Vuorjoen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Jenni Rope, kaupunginlakimies, puhelin: 310 36195
jenni.rope(a)hel.fi